

Bogusław Kubiak

SPRAWDŹ SWOJĄ WIEDZĘ O POLSCE

**100 testów dla obcokrajowców
z krzyżówkami i kluczem**

Poziom B1–C2

NOWELA
WYDAWNICTWO

Spis treści

Wstęp	7
<hr/>	
CZĘŚĆ I. KULTURA	9
<hr/>	
Test nr 1. Jakie miasto jest tak określane?	11
Test nr 2. Jakie miasto ma taki herb i flagę?	14
Test nr 3. Jakie województwo ma taki herb i flagę?	18
Test nr 4. Jakie miasto ma taki symbol?	22
Test nr 5. Gdzie odbywają się te wydarzenia kulturalne?	26
Test nr 6. Gdzie znajduje się ten pomnik?	28
Test nr 7. Gdzie znajduje się ten teatr?	32
Test nr 8. Gdzie znajduje się to muzeum?	35
Test nr 9. Gdzie znajduje się to dzieło sztuki?	38
Test nr 10. Gdzie znajduje się ten zabytek kultury żydowskiej?	41
Test nr 11. Co oznaczają te nazwy?	45
Test nr 12. Co widnieje na tym banknocie?	47
Test nr 13. Czyje to przeboje muzyczne?	50
Test nr 14. Jak nazywa się ta piosenka ludowa?	52
Test nr 15. Jaka to pieśń patriotyczna?	54
Test nr 16. Jaki to taniec?	57
Test nr 17. Jaka to legenda?	60
Test nr 18. Jaki to serial animowany?	62
Test nr 19. Jaki to gatunek filmowy?	66
Test nr 20. Jaki to serial telewizyjny?	68
Test nr 21. Jaki to typ szkoły?	70
Test nr 22. Jaka to uczelnia?	73
Test nr 23. Jaka to instytucja?	76
Test nr 24. Jakie święto przypada w tym dniu?	78
Test nr 25. Jaki to święty patron?	80
Test nr 26. Jaki to samochód?	83
Test nr 27. Jakie to danie?	87
Test nr 28. Który utwór napisał ten autor/napisała ta autorka?	91
Test nr 29. Skąd pochodzą te cytaty?	93
Test nr 30. Kto tak powiedział o Polsce i Polakach?	95
<hr/>	
CZĘŚĆ II. GEOGRAFIA	97
<hr/>	
Test nr 31. Jakie miasto jest na zdjęciu?	99
Test nr 32. Jakie miasto wskazano na mapie Polski?	103
Test nr 33. Jak nazywa się stolica tego województwa?	107

Test nr 34. W którym województwie leży to miasto?	109
Test nr 35. Do jakiego miasta należy ten port lotniczy?	112
Test nr 36. Jakie to uzdrowisko?	114
Test nr 37. Jaki to port nad Bałtykiem?	117
Test nr 38. Gdzie znajduje się ten kościół?	120
Test nr 39. Gdzie znajduje się ten most?	124
Test nr 40. Gdzie znajduje się ten zamek/pałac?	128
Test nr 41. Gdzie znajduje się ten pomnik przyrody?	133
Test nr 42. W jakim mieście jest ta dzielnica?	137
Test nr 43. Gdzie znajduje się ten surowiec?	140
Test nr 44. Jaka to wieś?	142
Test nr 45. Jaka to ulica?	145
Test nr 46. Jaka to rzeka?	150
Test nr 47. Jakie to jezioro?	153
Test nr 48. Jakie to góry?	156
Test nr 49. Jaki to las?	159
Test nr 50. Jaki to park narodowy?	162
Test nr 51. Jaki to region Polski?	166
Test nr 52. Które województwo wyróżniono na mapie Polski?	169
Test nr 53. Jaki to obiekt z listy światowego dziedzictwa UNESCO?	173
Test nr 54. Jaka to roślina uprawiana w Polsce?	176
Test nr 55. Jaki to gatunek zwierząt występujący w Polsce?	179
Test nr 56. Jaka to mniejszość narodowa/etniczna?	181
Test nr 57. Który to sąsiad Polski?	184
Test nr 58. Co produkują te firmy?	186
Test nr 59. Jakie są polskie rekordy?	188
Test nr 60. W którym kraju znajdują się te polskie ślady?	190

CZĘŚĆ III. JĘZYK

193

Test nr 61. Co można kupić w tym sklepie?	195
Test nr 62. Co produkuje ten zakład?	197
Test nr 63. Czym zajmował się przedstawiciel tego zawodu?	199
Test nr 64. Jak nazywa się osoba pełniąca tę funkcję?	201
Test nr 65. Jak nazywa się ta choroba?	203
Test nr 66. Jak nazywa się ten posiłek?	205
Test nr 67. Jak nazywa się to narzędzie rolnicze?	207
Test nr 68. Jak nazywa się to pomieszczenie w domu?	211
Test nr 69. Jaka to relacja rodzinna?	213
Test nr 70. Jaka to dyscyplina sportowa uprawiana w Polsce?	215
Test nr 71. Jaki to lekarz specjalista?	218
Test nr 72. Jaki to kwiat w polskim ogrodzie?	220
Test nr 73. Jaki to owoc w polskim ogrodzie?	224
Test nr 74. Jaki to napój?	227
Test nr 75. Jakie to zwierzę hodowane w Polsce?	229

Test nr 76. Jakie to warzywo w polskim ogrodzie?	232
Test nr 77. Jakie to polskie drzewo?	235
Test nr 78. Jakie to słowo w slangu młodzieżowym?	240
Test nr 79. Co znaczyło to słowo w czasach PRL-u?	242
Test nr 80. Jak kończy się to przysłowie?	244
CZĘŚĆ IV. HISTORIA	247
Test nr 81. Kiedy miało miejsce to wydarzenie?	249
Test nr 82. Jakie wydarzenie miało miejsce w tym roku?	251
Test nr 83. Gdzie miało miejsce to wydarzenie?	253
Test nr 84. Jak nazywa się to powstanie?	256
Test nr 85. Jak nazywa się ta stolica Polski?	259
Test nr 86. Które miasto tak się dawniej nazywało?	262
Test nr 87. Jaki to król?	264
Test nr 88. Jaka to postać historyczna?	269
Test nr 89. Jaki to ród magnacki?	273
Test nr 90. Kto był prezydentem Polski w tym okresie?	276
CZĘŚĆ V. LUDZIE	279
Test nr 91. Kim były te osoby?	281
Test nr 92. Która znana Polka jest na zdjęciu?	283
Test nr 93. Który znany Polak jest na zdjęciu?	287
Test nr 94. Kto napisał ten utwór?	291
Test nr 95. Kto namalował te obrazy?	293
Test nr 96. Kto dokonał tych wynalazków i odkryć?	295
Test nr 97. Kto posługiwał się tym pseudonimem?	297
Test nr 98. Jak nazywa się ten kompozytor?	299
Test nr 99. Jak nazywa się ten noblista/ta noblistka?	302
Test nr 100. Jaką dyscyplinę sportową uprawiały te osoby?	305
Klucz	307
Źródła	359

Wstęp

Treści realioznawcze stanowią nierozłączną część współczesnej edukacji językowej i trudno dziś wyobrazić sobie kurs czy podręcznik do nauki języka obcego, który by ich nie przekazywał, nawet jeśli zasadniczym celem kształcenia pozostaje rozwój sprawności językowych i opanowanie elementów strukturalno-leksykalnych.

Podstawowy dokument Rady Europy odnoszący się do nauki języków obcych *CEFR*¹ podkreśla znaczenie nauczania interkulturowego, które zakłada w procesie przyswajania języka obcego także poznawanie odmiennej kultury oraz pogłębianie wiedzy o kulturze rodzimej poprzez ich wzajemne porównywanie, lepsze zrozumienie innych i samych siebie.

W obecnej formie państwowych egzaminów z języka polskiego jako obcego wiedza o Polsce nie jest testowana jako oddzielny komponent, ale w pracach nad systemem certyfikacyjnym zostały opracowane katalogi tematyczne i funkcjonalno-pojęciowe z tego zakresu dla poziomów zaawansowanych². Kompetencja socjokulturowa jest na pewno brana pod uwagę przy ocenianiu sprawności produktywnych (pisanie i mówienie). Powstanie kanonu wiedzy o Polsce dla potrzeb certyfikacji stanowi więc pomoc dla nauczycieli i osób przygotowujących się do egzaminów.

Ponadto szczegółowe treści tematyczne zawierają programy kulturo- i realioznawcze opracowane w ramach dydaktyki języka polskiego jako obcego:

- *Kompetencja socjokulturowa w nauczaniu języka polskiego jako obcego. Zarys programu*, W. T. Miodunka³,
- *Inwentarz tematyczny i funkcjonalno-pojęciowy do nauczania języka polskiego jako obcego w aspekcie kulturowym*, A.B. Burzyńska, U. Dobesz⁴,
- *Program nauczania cudzoziemców realiów polskich*, P.E. Gębał⁵.

Propozycje katalogu zagadnień socjolingwistycznych, socjokulturowych i realioznawczych można znaleźć również w *Programach nauczania języka polskiego jako obcego. Poziomy A1–C2* opracowanych w Centrum Języka i Kultury Polskiej w Świecie Uniwersytetu Jagiellońskiego⁶. Ich autorzy podkreślają jednak, że należy być otwartym na potrzeby samych uczących się i realizować także inne tematy.

Przytoczone tu tytuły publikacji wyraźnie pokazują, jak obszerne i zróżnicowane jest w nich ujęcie omawianych treści. Przede wszystkim elementy szeroko pojętego realioznawstwa występują we wszystkich podręcznikach języka polskiego jako obcego tzw. nowej generacji, niezależnie od poziomu zaawansowania i grup docelowych, do jakich są one kierowane.

Sprawdź swoją wiedzę o Polsce. 100 testów dla obcokrajowców z krzyżówkami i kluczem to zbiór zadań zebranych w pięciu rozdziałach: Kultura, Geografia, Język, Historia i Ludzie. Jest to jednak klasyfikacja czysto organizacyjna, gdyż niektóre testy można by włączyć do kilku kategorii. Każdy ze 100 testów obejmuje 10 pytań opartych na technice wielokrotnego wyboru (*multiple choice*) z jedną poprawną odpowiedzią, co razem daje 1000 pytań o polskie realia. Po teście następuje krzyżówka, której celem jest utrwalenie i rozszerzenie wiedzy i słownictwa. Powinna ona być rozwiązywana zawsze tylko po dokładnym wykonaniu zadań testowych.

Zadania są przeznaczone dla obcokrajowców uczących się języka polskiego, którzy osiągnęli poziom zaawansowania co najmniej B1 określanego wspólnie z B2 jako *independent user* (niezależny użytkownik), ale mogą także zainteresować rodzimych użytkowników polszczyzny, aby w taki sposób powtórzyć i uporządkować wiadomości o Polsce.

¹ Por. *Common European Framework of Reference for Languages: Learning, teaching, assessment*, Council of Europe, Strasbourg, 2001; tłumaczenie polskie – *Europejski system opisu kształcenia językowego: uczenie się, nauczanie, ocenianie*, CODN, Warszawa, 2003, s. 13–14.

² Por. *Opis poziomów zaawansowania dla potrzeb certyfikacji znajomości języka polskiego jako obcego. Projekt*, W. Martyniuk (red.), MEN, Warszawa, 2001, s. 16, 29, 37–38.

³ Por. *Kultura w nauczaniu języka polskiego jako obcego, Stan obecny – programy nauczania – pomoce dydaktyczne*, W.T. Miodunka (red.), Universitas, Kraków, 2009, wyd. II, s. 97–117.

⁴ Tamże, s. 119–128.

⁵ Tamże, s. 129–147.

⁶ Por. *Programy nauczania języka polskiego jako obcego. Poziomy A1–C2*, I. Janowska, E. Lipińska, A. Rabiej, A. Seretny, P. Turek (red.), Księgarnia Akademicka, Kraków, 2016.

Proponowany materiał został rzetelnie sprawdzony w praktyce dydaktycznej w Centrum Językowym Politechniki Opolskiej, gdzie corocznie jest organizowany Konkurs Wiedzy o Polsce dla cudzoziemców studiujących różne kierunki w języku polskim. Był on wykorzystywany do poszerzania informacji zawartych w podręcznikach kursowych na lektoratach języka polskiego, przygotowania do konkursu oraz konstruowania samych zadań konkursowych.

Wszystkim studentom zagranicznym, którzy brali udział w konkursie, bardzo dziękuję za tak wszechstronne zainteresowanie Polską, wykazanie się wiedzą daleko wybiegającą poza obowiązujące programy i zawsze entuzjastyczne podejście do tej formy zabawy i rywalizacji. Moim koleżankom lektorkom języka polskiego jako obcego dziękuję za pomoc w organizacji wydarzenia, a władzom uczelni za coroczne sponsorowanie nagród rzeczowych dla laureatów konkursu.

Proponowane *Testy* reprezentują podejście kognitywne (faktograficzne), czyli są związane z przyswajaniem wiedzy o Polsce. Mogą jednak z powodzeniem stanowić także punkt wyjścia do przygotowania prezentacji, wykonania projektów, przeprowadzenia wywiadów, odegrania scenek itp., czyli prowadzić do podejścia komunikacyjnego, interkulturowego oraz zadaniowego. Druga część Konkursu Wiedzy o Polsce na Politechnice Opolskiej polegała właśnie na przedstawieniu prezentacji na wybrany temat, a samo jej przygotowanie wymagało różnorodnych działań związanych ze sprawnościami komunikacyjnymi, rozwiązywaniem problemów i wykonywaniem zadań twórczych.

Wszystkim korzystającym z tego podręcznika życzę udanej pracy oraz zadowolenia z odkrywania polskich realiów.

Bogusław Kubiak

Lista stosowanych skrótów:

M.	– mianownik	ż.	– żeński
D.	– dopełniacz	n.	– nijaki
C.	– celownik	lp.	– liczba pojedyncza
B.	– biernik	lm.	– liczba mnoga
N.	– narzędnik	pot.	– potocznie
Ms.	– miejscownik	por.	– porównaj
W.	– wołacz	przen.	– przenośnie
r.	– rodzaj	iron.	– ironicznie
m.	– męski	chem.	– termin chemiczny